

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ
ОСВІТИ

Кваліфікаційна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

на тему:

**ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ У
ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Виконала:

здобувачка ступеня вищої освіти

«магістр»

спеціальності 013 «Початкова освіта»

Леус Ірина Валеріївна

Керівник:

к.пед.н., доц. Яковишина Т.В.

Рецензент:

доцент кафедри теорії та методик

початкової освіти

Міжнародного економіко-

гуманітарного університету

імені акад. С. Дем'янчука

Хом'як Ольга Анатоліївна

Рівне – 2024 року

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	
1.1 Формування культури спілкування як предмет дослідження науковців	7
1.2 Психолого-педагогічні аспекти формування культури спілкування молодших школярів	17
1.3 Аналіз програм та підручників щодо формування культури спілкування здобувачів початкових класів	28
Висновки до першого розділу	38
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	
2.1. Дослідження стану спілкування молодших школярів в освітньому процесі	41
2.2 Обґрунтування та реалізація педагогічних умов формування культури спілкування молодших школярів	50
2.3 Аналіз та інтерпретація результатів дослідно-експериментальної роботи	63
Висновки до другого розділу	68
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	83

РЕЗЮМЕ

Леус І.В. Педагогічні умови формування культури спілкування у дітей молодшого шкільного віку. Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 013 «Початкова освіта». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2024.

Актуальність педагогічних умов формування культури спілкування у дітей молодшого шкільного віку зумовлена кількома важливими аспектами, пов'язаними з розвитком особистості дитини та її соціальної адаптації в умовах сучасного суспільства, необхідністю забезпечення належних умов для розвитку дітей, які дозволяють їм успішно адаптуватися в соціумі, підтримувати позитивні взаємини з іншими людьми та реалізувати свій потенціал у сучасному світі.

У кваліфікаційній роботі проаналізовано формування культури спілкування як предмет дослідження науковців, психолого-педагогічні аспекти формування культури спілкування молодших школярів та здійснено аналіз програм та підручників щодо формування культури спілкування здобувачів початкових класів. У другому розділі подано дослідження стану спілкування молодших школярів в освітньому процесі, обґрунтування та реалізація педагогічних умов формування культури спілкування молодших школярів та аналіз та інтерпретація результатів дослідно-експериментальної роботи.

Ключові слова: комунікативний та мовленнєвий розвиток здобувачів, культура спілкування, молодший шкільний вік, соціальна адаптація.

RESUME

Leus I. Pedagogical conditions for the formation of communication culture in primary school children. Manuscript.

Qualification work for obtaining the degree of higher education «Master» in specialty 013 «Primary education». Rivne State University of Humanities, Rivne, 2024.

The relevance of the pedagogical conditions for the formation of communication culture in primary school children is due to several important aspects related to the development of the child's personality and social adaptation in modern society, the need to ensure appropriate conditions for the development of children that allow them to successfully adapt to society, maintain positive relationships with other people and realize their potential in the modern world.

The qualification work analyzes the formation of communication culture as a subject of research by scientists, psychological and pedagogical aspects of the formation of communication culture of primary school students, and analyzes programs and textbooks on the formation of communication culture of primary school students. The second section presents a study of the state of communication of junior schoolchildren in the educational process, the substantiation and implementation of pedagogical conditions for the formation of a culture of communication of junior schoolchildren, and the analysis and interpretation of the results of experimental work.

Key words: communication and speech development of students, culture of communication, primary school age, social adaptation.